

Przez ostatnie pięć lat w Europie doszło do jednego z najpoważniejszych kryzysów humanitarnych w powojennej historii. Kryzys imigracyjny odbił się szerokim echem w europejskiej debacie publicznej, umiejscawiając imigrantów w szeroko rozumianym dyskursie bezpieczeństwa. Równocześnie, kryzys obnażył nie tylko niewydolność systemu politycznego Unii Europejskiej (UE), ale także luki w europejskim systemie ochrony granic zewnętrznych. Taki stan rzeczy poważnie wstrząsnął Unią, wymuszając nowe rozwiązania polityczne i praktyczne, mające na celu utrzymanie wspólnotowego *status quo*. W odpowiedzi na nowy kontekst (tj. kryzys) powstały nowe narracje, co ujawniło dodatkowe możliwości badawcze i potrzebę dalszej konceptualizacji związku migracji i bezpieczeństwa.

Badania nad migracjami i bezpieczeństwem stały się popularnym tematem wśród orędowników krytycznego podejścia do bezpieczeństwa (ang. *Critical Security Studies*). Badają oni zjawisko bezpieczeństwa między innymi z perspektywy konstrukttywizmu społecznego, analizując proces powstawania zagrożeń jako produktów interakcji społecznych i politycznych. W tym przypadku, praktyki funkcjonariuszy bezpieczeństwa, dyskursy i akty mowy (ang. *speech acts*) badane są jako działania sekurytyzacyjne, tj. ujmujące pewne zjawiska społeczne w kategoriach niebezpieczeństwa. W ten sposób, krytyczne podejścia do bezpieczeństwa nie wskazują na konkretne zjawiska (np. migracje) jako niebezpieczne, lecz bada procesy, które prowadzą do uznania tych zjawisk za niebezpieczne i ujawnia logiki bezpieczeństwa. W tym sensie, logiki stanowią założenia lub filozofie stanowiące ramy odniesienia przy identyfikacji problemów dla bezpieczeństwa i formułowania odpowiedzi na te problemy.

Niniejszy projekt bada związek migracji i bezpieczeństwa (ang. *migration-security nexus*) na poziomie Unii Europejskiej. W tym celu przeanalizuje tzw. interakcje dyskursywne pomiędzy środowiskiem politycznym (np. Parlamentem Europejskim) i praktycznym (np. Fronteksem) UE, zaangażowanym w zarządzanie kryzysem imigracyjnym. Taka analiza pozwoli na sprawdzenie w jaki sposób praktycy i politycy rozumieją znaczenie bezpieczeństwa w odniesieniu do kryzysu imigracyjnego, oraz jakie logiki bezpieczeństwa są tworzone w konsekwencji ich interakcji dyskursywnych. W tym przypadku literatura wskazuje na dwie dominujące logiki: logikę opartą na zagrożeniu i na ryzyku. Logika zagrożenia nakierowana jest na szybkie wyeliminowanie zdefiniowanego problemu z życia publicznego poprzez wprowadzenie nadzwyczajnych środków bezpieczeństwa. Natomiast logika ryzyka dąży do wprowadzenia mechanizmów zarządzania, które pozwalają na złagodzenie kryzysowej sytuacji przy stopniowym zwiększeniu kontroli nad systemem bezpieczeństwa (np. kontroli na lotniskach). Co ciekawe, Unia Europejska w kontekście kryzysu imigracyjnego nie do końca wpisuje się we wskazane logiki, co może sugerować, iż istnieją alternatywne interpretacje zjawiska imigracji i jego związku z bezpieczeństwem.

Metodyka projektu opiera się na studium jednego przypadku z wykorzystaniem Krytycznej Analizy Dyskursu, oraz badań etnograficznych. Materiał badawczy zostanie pozyskany z głównych instytucji Unii Europejskiej (Parlament, Komisja Europejska, Rada Unii Europejskiej, Rada Europejska) oraz agencji wykonawczych zarządzających kryzysem imigracyjnym (Fronteksu, Europolu, Eurojust, Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azyłu). Oprócz analizy dokumentów, zostanie przeprowadzonych około 30 wywiadów z reprezentantami obu środowisk. Tak pozyskany materiał zostanie następnie zakodowany i przeanalizowany w kontekście postawionych pytań badawczych.